

UGOVOR

IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I NARODNE REPUBLIKE MAĐARSKE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOHOTKA I IMOVINE

*(“Službeni list SFRJ – Međunarodni ugovori”, broj
7/87)*

Član 1.

OSOBE NA KOJE SE PRIMJENJUJE UGOVOR

Ovaj se ugovor primjenjuje na osobe koje su rezidenti jedne države ugovornice ili obiju država ugovornica.

Član 2.

POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE UGOVOR

1. Ovaj se ugovor primjenjuje na poreze na dohodak i na imovinu koje uvodi država ugovornica ili njezine društveno-političke zajednice, neovisno o načinu na koji se plaćaju.
2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se uvode na ukupni dohodak, na ukupnu imovinu ili na dijelove dohotka ili imovine, uključujući poreze na prihode od otuđenja pokretnina ili nekretnina, poreze na ukupne iznose osobnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća te poreze na prirast imovine.
3. Porezi na koje se primjenjuje ovaj ugovor su:

- a) u Jugoslaviji:
  - (i) porez iz dohotka,
  - (ii) porez iz osobnog dohotka radnika,
  - (iii) porez iz osobnog dohotka od poljoprivredne djelatnosti,
  - (iv) porez iz osobnog dohotka od privredne djelatnosti,
  - (v) porez iz osobnog dohotka od profesionalne djelatnosti,
  - (vi) porez iz naknada od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja,
  - (vii) porez na prihod od imovine i imovinskih prava,

- (viii) porez na imovinu,
- (ix) porez na ukupni prihod građana,
- (x) porez iz dohotka strane osobe od privredne i profesionalne djelatnosti,
- (xi) porez na dobit strane osobe po osnovi ulaganja sredstava u domaću organizaciju udruženog rada,
- (xii) porez na prihod ostvaren od prevoznike djelatnosti strane osobe koja nema predstavništvo na teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,

(u nastavku teksta "jugoslavenski porez");

- b) u Narodnoj Republici Mađarskoj:

- (i) porez na osobne dohotke,
- (ii) porez na dobit;
- (iii) posebni korporacijski porez;
- (iv) porez na kuću;
- (v) porez na zemljište;
- (vi) doprinos za komunalni razvoj;
- (vii) pristojba na dividende i raspodjelu dobiti trgovinskih društava;

(u nastavku teksta „mađarski porez“)

4. Ugovor se primjenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se uvedu nakon dana potpisivanja ovog ugovora pored ili umjesto postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima bitne promjene izvršene u njihovim poreznim zakonima.

Član 3.

OPĆE DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog ugovora:

- a) Izraz "Jugoslavija" označava Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju, a upotrijebljen u geografskom smislu, označava teritorij Jugoslavije i područje izvan teritorijalnog mora Jugoslavije na kojem Jugoslavija može, na temelju

- unutrašnjeg zakonodavstva i u skladu s međunarodnim pravom, ostvarivati prava istraživanja i iskorištavanja morskog dna i podmorja i njihovih prirodnih bogatstava,
- b) Izraz "Narodna Republika Mađarska", kad je upotrijebljen u geografskom smislu, označava teritoriji Narodne Republike Mađarske;
- c) Izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju ili Narodnu Republiku Mađarsku, zavisno od smisla,
- d) Izraz "državljanin" označava sve fizičke osobe koje imaju državljanstvo države ugovornice;
- e) Izraz "osoba" označava;
- (i) u slučaju Jugoslavije – fizičku i pravnu osobu
- (ii) za Narodnu Republiku Mađarsku – fizičku osobu, društvo i drugu skupinu osoba;
- f) Izraz "društvo" označava:
- (i) u slučaju Jugoslavije – organizaciju udruženog rada i drugu pravnu osobu podložnu oporezivanju,
- (ii) u slučaju Narodne Republike Mađarske – pravnu osobu ili svaku osobu koja se smatra pravnom osobom za porezne svrhe,
- g) Izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju, ovisno o smislu, u slučaju Jugoslavije – organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju i zajednicu, radne ljude koji osobnim radom samostalno obavljaju djelatnosti i preduzeće osnovano prema jugoslovenskim zakonima kojim rukovodi rezident Jugoslavije, a u slučaju Narodne Republike Mađarske – preduzeće kojim rukovodi rezident Narodne republike Mađarske
- h) Izraz "međunarodni promet" označava prevoz brodom ili zrakoplovom, što ga obavlja preduzeće čije se sjedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se brod ili zrakoplov koristi isključivo između mjesta u drugoj državi ugovornici,
- j) Izraz "nadležni organ" označava:
- (i) u odnosu na Jugoslaviju – Savezni sekretarijat za finansije ili njegova ovlaštenog predstavnika,
- (ii) u odnosu na Narodnu Republiku Mađarsku – ministra finansija ili njegova ovlaštenog predstavnika.
2. Kada država ugovornica primjenjuje ovaj ugovor, svaki izraz koji nije definiran ovim ugovorom ima značenje prema zakonima te države koji se odnose na poreze na koje se ugovor primjenjuje.

Član 4.

REZIDENT

1. Izraz "rezident države ugovornice", za potrebe ovog ugovora, označava osobu koja u državi ugovornici, prema zakonu te države, podliježe oporezivanju po osnovi svojeg prebivališta, boravišta, sjedišta uprave ili drugoga obilježja slične prirode.
2. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana fizička osoba rezident obiju država ugovornica, njezin se status određuje na sljedeći način:
- a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja. Ako ima stalno mjesto stanovanja u objema državama, smatra se da je rezident države s kojom su njezine osobne i ekonomske veze bliže (središte životnih interesa),
- b) ako se ne može odrediti država u kojoj ima središte životnih interesa, ili ako ni u jednoj državi nema stalno mjesto stanovanja, smatra se rezidentom države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja,
- c) ako ima uobičajeno mjesto stanovanja u objema državama ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se rezidentom države čiji je državljanin,
- d) ako je državljanin obiju država ili nijedne od njih, nadležni organi država ugovornica riješit će pitanje zajedničkim dogovorom.
3. Ako je, prema odredbama stava 1. ovog člana, osoba, osim fizička, rezident obiju država ugovornica, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi sjedište njezine stvarne uprave.

Član 5.

STALNA POSLOVNA JEDINICA

1. U smislu ovog ugovora izraz "stalna poslovna jedinica" označava stalno mjesto poslovanja preko koga se poslovanje preduzeća potpuno ili djelimično obavlja.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" razumijeva se osobito:
  - a) sjedište uprave,
  - b) filijala,
  - c) poslovnica,
  - d) tvornica,
  - e) radionica,
  - f) rudnik, izvor nafte ili plina, kamenolom ili drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava.
3. Gradilište ili građevinski ili instalacijski radovi čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju duže od 24 mjeseca.
4. Iznimno od odredaba st. 1., 2. i 3. ovog člana, pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne razumijeva se:
  - a) korištenje objekata i opreme isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koji pripadaju preduzeću,
  - b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke,
  - c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo radi toga da je drugo preduzeće preradi,
  - d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupnje dobara ili robe ili pribavljanja informacija za preduzeće,
  - e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi reklamiranja, pružanja informacija, znanstvenog istraživanja ili sličnih aktivnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće,
  - f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi djelatnosti navedenih u podstavovima od a) do e) bilo u kojoj kombinaciji, uz uvjet da je ukupna djelatnost stalne poslovne jedinice koja

nastaje iz obije kombinacije pripremnoga ili pomoćnog karaktera.

5. Iznimno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, ako osoba, osim zastupnika sa samostalnim statusom na kojega se primjenjuje stav 6 ovog člana, radi u ime preduzeća te ima ovlaštenje stalno se u državi ugovornici koristi ovlaštenjem da sklapa ugovore u ime preduzeća, za to preduzeće se smatra da ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi za djelatnosti što ih ta osoba obavlja za preduzeće, osim ako su djelatnosti te osobe ograničene na djelatnosti navedene u stavu 4. ovog člana koje, ako bi se obavljale preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi pretvorile to stalno mjesto poslovanja u stalnu poslovnu jedinicu, na temelju odredaba tog stava.
6. Ne smatra se da preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što obavlja poslovanje u toj drugoj državi preko posrednika, generalnoga komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom ako te osobe djeluju u okviru svoje redovite poslovne djelatnosti.
7. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontrolira ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice, ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedno društvo smatra stalnom poslovnom jedinicom drugog društva.

Član 6.

DOHODAK OD NEKRETNINE

1. Dohodak što ga ostvari rezident države ugovornice od nekretnine (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nekretnina" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se navedena imovina nalazi. Pomorski i riječni brodovi i zrakoplovi ne smatraju se nekretninama.
3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se na dohodak koji se ostvaruje od neposrednog korištenja, iznajmljivanja ili drugog načina korištenja nekretnine.
4. Odredbe st. 1. i 3. ovog člana primjenjuju se i na dohodak od nekretnine preduzeća te na dohodak od nekretnine koja se koristi u obavljanju samostalnih osobnih djelatnosti.

ugovora, odredbe ovog člana ne utječu na odredbe tih članova.

Član 7.

DOHODAK OD POSLOVANJA

1. Dohoci preduzeća države ugovornice oporezuju se samo u toj državi ugovornici, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohoci preduzeća mogu se oporezivati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se može pripisati toj stalnoj poslovnoj jedinici.
2. U skladu s odredbama stava 3. ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici pripisuju se toj stalnoj poslovnoj jedinici dohoci koje bi mogla ostvariti da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima uz iste ili slične uvjete te da je poslovala potpuno samostalno s preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.
3. Pri određivanju dohodaka stalne poslovne jedinice priznaju se kao odbici troškovi učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući i izvršne i opće administrativne troškove tako učinjene u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili u drugome mjestu.
4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dohodak koji se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje na temelju raspodjele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove poslovne dijelove, rješenje iz stava 2. ne sprečava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodjelom odredi dohodak koji se oporezuje. Usvojena metoda raspodjele treba biti takva da rezultat bude u skladu sa načelima koja su sadržana u ovom članu.
5. Stalnoj poslovnoj jedinici ne pripisuju se dohoci ako ta stalna poslovna jedinica samo kupuje dobra ili robu za preduzeće.
6. Za potrebe prethodnih stavova dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju se istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drugačije.
7. Dobit koju u Jugoslaviji ostvari rezident Narodne Republike Mađarske od ulaganja sredstava (udjela) u domaću organizaciju udruženog rada može oporezivati u Jugoslaviji.
8. Ako dohoci obuhvaćaju i dijelove dohotka koji su posebno regulirani u drugim članovima ovog

Član 8.

POMORSKI PROMET, PROMET NA UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTOVIMA I ZRAČNI PROMET

1. Dohodak od korištenja brodova ili zrakoplova, u međunarodnom prometu oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
2. Dohoci od korištenja riječnih brodova u međunarodnom prometu na unutrašnjim plovnim putovima oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
3. Ako se sjedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi pomorskim prometom ili preduzeća koje se bavi prometom na unutrašnjim plovnim putovima nalazi na pomorskom ili riječnom brodu, smatra se da se to sjedište nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskoga ili riječnog broda ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskoga ili riječnog broda.
4. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se na dohotke od sudjelovanja u pulu, zajedničkom poslu ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 9.

UDRUŽENA PREDUZEĆA

1. Ako
  - a) preduzeće države ugovornice sudjeluje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
  - b) iste osobe sudjeluju neposredno ili posredno u upravi, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice,

i ako su u oba slučaja između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima određeni ili nametnuti uvjeti različiti od onih koji bi bili određeni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uvjeta nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uvjeta nisu nastali, mogu se uključiti u dohotke tog preduzeća i odgovarajuće tome oporezivati.

Član 10.

DIVIDENDE

1. Dividende koje je isplatilo društvo- rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Dividende iz stava 1.ovog člana mogu se oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident društvo koje isplaćuje dividende, u skladu sa zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može biti veći od 10 % bruto iznosa dividendi ako je primalac društvo (izuzimajući partnerstvo).

Ovaj stav ne utječe na oporezivanje dohodaka društva iz kojih se dividende isplaćuju.

3. Izraz "dividende", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava odnosu na Narodnu Republiku Mađarsku, dohodak od akcija ili drugih prava koja nisu potraživanja a sudjeluju u dohocima te dohodak od drugih prava društava koji je porezno izjednačen s dohotkom od akcija u poreznim zakonima te države čiji je rezident društvo koje vrši raspodjelu. Ovaj izraz ne uključuje dobit koju u Jugoslaviji ostvari rezident Narodne Republike Mađarske od ulaganja sredstava (udjela) u domaću organizaciju udruženog rada.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac dividendi rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici, čiji je rezident društvo koje plaća dividende, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalnu osobnu jelatnost iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo na temelju kojega se dividende plaćaju povezano je sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom se slučaju primjenjuju, prema potrebi, odredbe člana 7. ili 14. ovog ugovora.
5. Ako društvo koje je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak iz druge države ugovornice, ta druga država ugovornica ne može uvesti porez na dividende koje plaća društvo, osim ako su te dividende plaćene rezidentu te druge države ili u mjeri u kojoj je pravo na temelju kojega se dividende isplaćuju povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom koja se nalazi u toj drugoj državi ugovornici, niti neraspodijeljenu dobit društva oporezovati porezom na neraspodijeljenu dobit društva, čak ni ako se plaćene dividende ili neraspodijeljena dobit u potpunosti ili djelimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

Član 11.

KAMATE

1. Kamate koje nastaju u državi ugovornici i isplaćene rezidentu druge države ugovornice oporezuju se samo u toj drugoj državi.
2. Izraz "kamate", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava dohodak od državnih vrijednosnih papira, jamstva, obveznica, neovisno o tome jesu li osigurani zalogom i da li se na temelju njih stječe pravo na udio u dobiti, dohodak od potraživanja svake vrste te svaki drugi dohodak koji je izjednačen s dohotkom od pozajmljenog novca prema poreznom zakonu države u kojoj dohodak nastaje.
3. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac kamata rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamate nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalnu osobnu djelatnost iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje na koje se plaćaju kamate neposredno je povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom se slučaju primjenjuju, prema potrebi, odredbe člana 7. ili člana 14. ovog ugovora.
4. Smatra se da kamate nastaju u državi ugovornici ako je platilac sama ta država, njezina društveno-politička zajednica ili rezident te države. Ako je platilac kamata, bez obzira na to je li rezident države ugovornice, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu na koju se odnosi zaduženje na koje se plaćaju kamate, a te kamate terete tu stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu, smatra se da kamate nastaju u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica ili stalna baza.
5. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i primalaca ili između njih i neke druge osobe, iznos kamata, imajući na umu potraživanje za koje se one plaćaju, premašuje iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takva odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se u skladu sa zakonima svake države ugovornice, imajući na umu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 12.

AUTORSKE NAKNADE

1. Autorske naknade što nastaju u državi ugovornici i isplaćene su rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Autorske naknade iz stava 1. mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može biti veći od 10 posto bruto iznosa autorskih naknada. Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primjene tog ograničenja.
3. Izraz "autorske naknade", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korištenje ili za pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili znanstveno djelo, uključujući kinematografske filmove i filmove ili vrpce za televiziju ili radio, kao i za korištenje ili za pravo korištenja patenta, zaštitnog znak, nacrti ili modela, plana, tajne formule ili postupaka, ili za korištenje ili za pravo korištenja industrijske, komercijalne ili znanstvene opreme, ili za obavijesti koje se odnose na industrijska, komercijalna ili znanstvena iskustva.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac autorske naknade – rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili u toj drugoj državi obavlja samostalnu osobnu djelatnost iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na temelju kojih se autorske naknade plaćaju neposredno su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se, prema potrebi, primjenjuju odredbe čl. 7. ili člana 14. ovog ugovora.
5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici ako je platilac sama ta država, njezina društveno-politička zajednica ili rezident te države. Ako je platilac autorskih naknada, bez obzira na to je li rezident države ugovornice, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu na koju se odnosi zaduženje na koju se odnosi obaveza na plaćanje autorskih naknada, a te autorske naknade terete tu stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu, smatra se da autorske naknade nastaju u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica ili stalna baza.
6. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i primalaca ili između njih i neke druge osobe, iznos autorskih naknada, imajući na umu korištenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, premašuje iznos koji bi bio ugovoren

između platioca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takva odnosa nema. U tom slučaju, više plaćeni iznos oporezuje se u skladu sa zakonima svake države ugovornice, imajući na umu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 13.

PRIHODI OD IMOVINE

1. Prihodi što ih ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nekretnine navedene u članu 6., koja se nalazi u drugoj državi ugovornici mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Prihodi do otuđenja pokretnine koja je dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnine koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih osobnih djelatnosti, uključujući takve prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno s cijelim preduzećem) ili stalne baze, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Prihodi od otuđenja brodova ili zrakoplova, koji se koriste u međunarodnom prometu, od riječnih brodova koji se koriste u međunarodnom prometu na unutrašnjim plovnim putovima ili od pokretnine koja služi za korištenje takvih pomorskih ili riječnih brodova ili zrakoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
4. Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1., 2. i 3. ovog člana, oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident osoba koja je otuđila imovinu.

Član 14.

SAMOSTALNE OSOBNE DJELATNOSTI

1. Dohodak što ga ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih djelatnosti ili od druge samostalne djelatnosti oporezuje se samo u toj državi, osim:
  - a) ako za obavljanje djelatnosti ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici. U tom slučaju, samo dio dohotka koji se pripisuje toj stalnoj bazi može se oporezivati u toj drugoj državi ugovornici, ili
  - b) ako boravi u drugoj državi ugovornici u razdoblju ili razdobljima koja traju ukupno više od 183 dana u dotičnoj poreznoj godini.

U tom slučaju, samo dio dohotka koji je ostvaren od njegovih djelatnosti koja je obavljena u toj drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izraz "profesionalna djelatnost" posebno obuhvaća samostalnu znanstvenu, književnu, umjetničku, obrazovnu ili nastavnu djelatnost, a i samostalnu djelatnost liječnika, odvjetnika, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 15.

RADNI ODNOS

1. U skladu s odredbama čl. 16. i 18. ovog ugovora, osobni dohoci i druga slična primanja što ih rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, osim ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici. Ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici, tada primanja mogu se oporezivati u toj drugoj državi budući da su u njoj ostvarena.
2. Iznimno od odredaba stava 1. ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici, oporezuju se samo u prvospomenutoj državi:
  - a) ako primalac boravi u drugoj državi u razdoblju ili razdobljima koja ukupno ne premašuju 183 dana u dotičnoj kalendarskoj godini, i
  - b) ako su primanja isplaćena od strane ili u ime osobe, kojoj su ili u čiju su korist dotične usluge iz radnog odnosa učinjene, a osoba nije rezident druge države, i
  - c) ako primanja ne terete stalna poslovnu jedinicu ili stalnu bazu koju osoba, kojoj su ili čiju su korist dotične usluge iz radnog odnosa učinjene, ima u drugoj državi.
3. a) Primanja iz radnog odnosa koja fizičkoj osobi isplaćuje država ugovornica ili njezina društveno – politička zajednica oporezuju se samo u toj državi.
  - b) Takva primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je rad obavljen u toj državi a fizička osoba je rezident te države i:
    - (i) državljanin te države, ili
    - (ii) nije postala rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.

4. Primanja iz radnog odnosa u vezi s privrednom djelatnošću države ugovornice ili njezine društveno – političke zajednice oporezuju se u skladu s odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

5. Primanja što ih fizičke osobe ostvare radom u Zajedničkome privrednom predstavništvu Jugoslavije ili Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji, uz uvjet:

(i) da su te fizičke osobe državljani Jugoslavije, i

(ii) da su postale rezidenti Narodne Republike Mađarske isključivo zbog obavljanja posla.

6. Iznimno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja ostvarena iz radnog odnosa na brodu ili zrakoplovu u međunarodnom prometu ili na riječnom brodu u prometu na unutrašnjim plovnicama mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.

Član 16.

NAKNADE OSTVARENE ZA RAD U ZAJEDNIČKOM ORGANU POSLOVANJA (NAKNADE DIREKTORA)

1. Naknade direktora i slična primanja što ih ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora ili drugoga sličnog odbora društva koje je rezident Narodne Republike Mađarske mogu se oporezivati u Narodnoj Republici Mađarskoj.
2. Naknade i druga slična primanja što ih ostvari rezident Narodne Republike Mađarske u svojstvu člana zajedničkoga organa poslovanja društva koje je rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

Član 17.

UMJETNICI I SPORTAŠI

1. Iznimno od odredaba čl. 14. i 15. ovog ugovora, dohodak što ga ostvari rezident države ugovornice kao izvođač, kao što je kazališni, filmski ili radio – umjetnik, ili muzičar ili sportaš, od osobne djelatnosti u tom svojstvu koja je obavljena u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Ako dohodak od osobne djelatnosti izvođača ili sportaša u tom njegovu svojstvu ne prijete

osobno izvođaču ili sportašu nego drugoj osobi, taj se dohodak može, iznimno od odredaba čl. 7., 14. i 15. ovog ugovora, oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača ili sportaša.

3. Iznimno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, dohodak što je ostvaren od osobne djelatnosti izvođača ili sportaša u tom svojstvu, koji je rezident države ugovornice, oporezuje se samo u toj državi ako je djelatnost obavljena u drugoj državi ugovornici u okviru programa kulturne ili sportske razmjene koji su odobrile obje države ugovornice.

Član 18.

PENZIJE

1. Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po osnovi prijašnjeg radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi.
2. a) Penzija što ih država ugovornica ili njezina društveno – politička zajednica isplati fizičkoj osobi iz budžeta iz posebnih sredstava oporezuje se samo u toj državi.

b) Takve penzije oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je fizička osoba rezident i državljanin te države.
3. Iznimno od odredaba stava 2. ovog člana, penzija koju ostvari fizička osoba za rad obavljen u vezi s privrednom djelatnošću države ugovornice ili njezine društveno – političke zajednice oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je fizička osoba rezident.

Član 19.

STUDENTI I UČENICI USMJERENOG OBRAZOVANJA

1. Sredstva za uzdržavanje, obrazovanje ili obučavanje što ih dobiva student ili učenik usmjerenog obrazovanja koji je neposredno pre odlaska u državu ugovornicu bio ili jest rezident druge države ugovornice i koji boravi u prvo spomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja ne oporezuju se u toj državi, uz uvjet da ta sredstva nastaju iz izvora izvan te države.
2. Student ili učenik usmjerenog obrazovanja iz stava 1. ovog člana, u toku obrazovanja ili obučavanja, ima pravo na ista izuzeća, oslobođanja ili umanjenja poreza na poklone u

novcu, stipendije i primanja iz radnog odnosa koji nisu obuhvaćeni stavom 1. ovog člana kao i rezidenti države ugovornice u kojoj boravi.

Član 20.

PROFESORI

1. Fizička osoba koja boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažiranja u istraživačkom radu na sveučilištu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koja jest ili je neposredno pre tog boravka bila rezident druge države ugovornice izuzima se od oporezivanja u prvo spomenutoj državi ugovornici za primanje za takvu nastavu ili istraživački rad za vrijeme koje nije duže od dvije godine od dana njezina prvog boravka u tu svrhu.
2. Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije u javnom interesu nego prvenstveno u osobnom interesu određene osobe ili više osoba.

Član 21.

OSTALI DOHODAK

1. Dijelovi dohotka rezidente države ugovornice, bez obzira na to gdje nastaju, koji nisu regulirani prethodnim članovima ovog ugovora, oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nekretnine definirane u stavu 2. člana 6, ako primalac dohotka rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi ili obavlja u toj drugoj državi samostalnu osobnu djelatnost iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na temelju kojih se dohodak plaća neposredno su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se, prema potrebi, primjenjuju odredbe člana 7. ili člana 14. ovog ugovora.

Član 22.

IMOVINA

1. Imovina koja se sastoji od nekretnine navedene u članu 6., koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Imovina koja se sastoji od pokretnine koja predstavlja dio poslovne imovine namijenjene poslovanju stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnine koja pripada stalnoj bazi a služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalne osobne djelatnosti može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina koja se sastoji od brodova i zrakoplova, koji se koriste u međunarodnom prometu i riječni brodova što se koriste u prometu na unutrašnjim plovnim putovima i pokretnine koje služe za korištenje takvih pomorskih i riječnih brodova i zrakoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
4. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 23.

OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

1. Ako rezident države ugovornice ostvaruje dohodak ili posjeduje imovinu koji se, u skladu s odredbama ovog ugovora, mogu oporezivati u drugoj državi ugovornici, prvospomenuta država, u skladu s odredbama st. 2. i 3. ovog člana, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza.
2. Ako rezident države ugovornice ostvaruje dohodak koji, u skladu s odredbama člana 7., stava 7. i čl. 10. i 12. ovog ugovora, može biti oporezivan u drugoj državi ugovornici, prvospomenuta država priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta iznos jednak porezu koji je plaćen u toj drugoj državi.

Za potrebe priznavanja odbitaka u državi ugovornici, porez plaćen u drugoj državi ugovornici smatra se da obuhvaća porez koji se inače plaća u toj drugoj državi, ali ga je ta država umanjila ili je od njega odustala, u skladu sa svojim zakonskim odredbama o poreznim olakšicama.

Taj odbitak ne može biti veći od dijela poreza koji je obračunat prije izvršenog odbijanja, koji se pripisuje dohotku što je ostvaren iz te druge države.

3. Ako su, u skladu s nekom odredbom ovog ugovora, dohodak što ga ostvari ili imovina koju posjeduje rezident države ugovornice izuzeti od

poreza u toj državi, ta država može pri obračunu poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta uzeti u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

Član 24.

JEDNAKI TRETMAN

1. Rezidenti države ugovornice ne podliježu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili obvezi u vezi s oporezivanjem koji su drugačiji ili teži od oporezivanja i obveza u vezi s oporezivanjem kojima rezidenti te druge države podliježu ili mogu podlijegati u istim uvjetima.
2. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju istu djelatnost. Ta se odredba ne može tumačiti tako da obvezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava osobna oslobođanja, olakšice i umanjenja u svrhe oporezivanja zbog osobnog statusa ili obiteljskih obveza što ih odobrava svojim rezidentima.
3. Kamate, autorske naknade i druge isplate što ih plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka tog preduzeća, odbijaju se uz iste uvjete kao da su isplaćene rezidentu prvospomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 9., člana 11. stava 5. ili člana 12. stava 6. ovog ugovora. Na isti način, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezive imovine tog preduzeća, odbijaju se uz iste uvjete kao da su bili ugovoreni s rezidentom prvospomenute države.
4. Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili djelimično posjeduju ili kontroliraju, posredno ili neposredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvospomenutoj državi ugovornici ne podliježu oporezivanju niti obvezi u vezi s oporezivanjem koji su teži od oporezivanja i obveze u vezi s oporezivanjem kojima druga slična preduzeća prvospomenute države podliježu ili mogu podlijegati.
5. Odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze navedene u članu 2. ovog ugovora.

Član 25.

POSTUPAK ZAJEDNIČKOG DOGOVARANJA

1. Ako rezident države ugovornice smatra da mjere jedne države ili obiju država ugovornica dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovan u skladu s odredbama ovog ugovora, on može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prve obavijesti o mjeri što dovodi do oporezivanja koje nije u skladu s odredbama ovog ugovora.
2. Nadležni organ, ako smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti sam naći zadovoljavajuće rješenja, nastoji riješiti slučaj zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice, radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim ugovorom. Postignuti dogovor primjenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.
3. Nadležni organi država ugovornica nastojat će zajedničkim dogovorom otkloniti teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primjeni ovog ugovora. Oni se mogu i zajednički savjetovati radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom ugovoru.
4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno općiti radi postizanja dogovora u smislu st. 1., 2. i 3. ovog člana. Ako je potrebno, radi postizanja dogovora, obavi usmena razmjena mišljenja, to se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 26.

RAZMJENA OBAVIJESTI

1. Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavijesti koje su potrebne za primjenu odredaba ovog ugovora ili unutrašnjih zakona država ugovornica što se odnose na poreze obuhvaćene ugovorom ako je oporezivanje prema tim zakonima nije u suprotnosti s ugovorom. Obavijest primljena od države ugovornice smatra se tajnom, kao i obavijest koja je dobivena prema unutrašnjim zakonima te države, i može se saopćiti samo osobama i organima (uključujući sudove i upravne organe) koju su nadležni za razrez ili naplatu poreza obuhvaćeni ugovorom. Te osobe ili organi koriste se obaviješću samo u te svrhe. Oni mogu saopćiti obavijest u javnome sudskom postupku ili u sudskim odlukama.

2. Odredbe stava 1. ovog člana ne mogu se ni u kojem slučaju tumačiti kao obveza nadležnog organa države ugovornice da:

- a) poduzima upravne mjere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice,
- b) daje obavijest koja se ne može dobiti po zakonima ili uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice,
- c) daje obavijesti koja otkriva poslovnu i službenu tajnu, ili poslovni postupak, ili obavijest čije bi saopćenje bilo suprotno javnoj politici (javnom poretku).

Član 27.

DIPLOMATSKI I KONZULARNI PREDSTAVNICI

Odredbe ovog ugovora ne utječu na porezne povlastice diplomatskih i konzularnih predstavnika predviđene općim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih ugovora.

Član 28.

STUPANJE NA SNAGU

1. Ovaj se ugovor ratificira i ratifikacijski instrumenti se razmjenjuju u Bukureštu.
2. Ugovor stupa na snagu na dan razmjene ratifikacijskih instrumenata, a njegove se odredbe primjenjuju u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku poreznu godinu koja počinje prvog januara ili nakon prvog januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj su razmijenjeni ratifikacijski instrumenti.
3. Ugovor potpisan 22. veljače 1928. o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na neposredne poreze prestaje važiti na dan primjene odredaba ovog ugovora.

Član 29.

PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj ugovor ostaje na snazi dok ga ne otkaže jedna od država ugovornica. Svaka država ugovornica može ovaj ugovor otkazati diplomatskim putem, dostavom obavijesti o prestanku važenja najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine nakon

pet godina od dana stupanja na snagu ugovora. U tom slučaju, ovaj ugovor prestaje važiti u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku poreznu godinu koja počinje prvog januara ili nakon prvog januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je dana obavijest o prestanku važenja.

PROTOKOL

U trenutku potpisivanja Ugovora između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Narodne Republike Mađarske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze za dohodak i na imovinu potpisnici su se sporazumjeli da slijedeće odredbe čine sastavni dio Ugovora.

1. Uz Član 7. stav 1.

Podrazumijeva se da, kad gradilište ili građevinski ili instalacijski radovi čine stalnu poslovnu jedinicu, toj se stalnoj poslovnoj jedinici može pripisivati samo dohodak koji to gradilište ili građevinski ili instalacijski radovi ostvaruju svojom djelatnošću.

2. Uz Član 11.

Odredbe člana 11. temelje se na činjenici da u trenutku potpisivanja Ugovora ni jedna ni druga država ugovornica ne uvodi porez po obustavi na kamate koje nastaju u jednoj državi ugovornici a isplaćuju se rezidentu druge države ugovornice. Obje države ugovornice obvezuju se da počnu pregovore o izmjeni spomenutih odredaba kad jedna od država ugovornica diplomatskim putem dostavi obavijest drugoj državi o takvoj svojoj namjeri ukazujući na činjenicu da je uveden porez po obustavi na kamate.